

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quid vnum illud necessarium & quæ pars bonæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

VERSUS 38.

Non enim est a dum uerent & ipse intra-
uit in quoddam castellum. & mul-
lier quaedam Martha nomine ex-
cepit illum in domum suam.

QVAESTIO I.

Quo peruenit?

Castellum non arx est, sed *pagus*, Syrus et-
iam *rupe* appellat, in quo Martha & Maria ha-
bitabant cum Lazaro. Martha excepit forte proe-
riori. Illa ministrat, Maria etiam sedens erat secus pe-
des Domini. Etiam vel eum discipulis, alijsq; auditorib.
Alij purant in significatione *discipuli* esse. Quasi dicat:
Nō modo stans audijt, vel ministrans, sed et modo se-
dens & oculos. Quia ita rogare solemus, Etiam rogas?
etiam refectis? Sic illa alio plane animo mulier etiam se-
dente dicitur. *Disimulare* etiam *strepit* per desiderium posse
non. Hoc non modo ausus est facere, sed etiam spera-
re posse disimulare.

39. Syrus non habet etiam, sed tantum, quae ve-
niens conficit ad pedes Domini nostri. Referri po-
tenti & ad Christum. Ille enim sedebat, Maria etiam.
40. Pro 7. 17. in alijs est *20. 18.* ut in latinis & Syris.
Pro 7. 17. alij habent *20. 18.* utrumque recte
dicitur.

VERSUS 40.

Martha autem satagebat circa fre-
quens ministeriū: quae stetit, & ait:
Domine non est tibi cura, quod so-
ror mea reliquit me solā ministra-
re. Dic ergo illi, ut me adiuet.

QVAESTIO I.

Quid Martha?

1. Satagebat circa frequens ministerium *de i. cor. 13.*
distrahebatur, ut uni rei attendere non posset.
Sicut Mattheam ait *N. 22. Chanania*, distractam in mul-
to ministerio. Graeci codices *τοποθεσι*, alij *σοφιστικη*
σοφιστικη vel tumultuaria. Querelam eius alij admittunt
invidiam esse putant. locata non arbitror. serio. n.
respondetur. Admirari permit, cur Mariam non admo-
nere, ut iuaret. Alij inuidiam tactam, alij Christum
sibi ducunt, quod quia nullam causam habeo, suspi-
cari non audeo. Nam quae sit, an non est tibi cura quod me
reliquit, peritio est, non accusatio. Multae sunt
causae in Psal. orationes, & in vita quotidiana, cum
interdum gratulationem potius habeant, quā
querelam. Deinde Christus non eius inuidiam, aut
querelam reprehendit, sed occupationes eius, Mariae
operi postponit. Aug. serm. 27. Non ergo Dominus opus
reprehendit, sed manus distinxit, non tamen malam, sed illa me-
ritum. Sic Ambr. Greg. l. 6. mor. c. 28.

2. Martha non reprehensam docet Aug. serm. 27.
Quod enim ait, Putamus reprehensam esse ministerium Mar-
thae, quoniam circa hospitalitatem occupauerat, quae ipsum Domini
ministerio receperat: Quomodo recte reprehendebatur, qui tanto
ministerio iuratur? Hoc si verum est, dimittant homines quod
ministerio egenius: eligant sibi partem meliorem, quae non
est in opere, vacent verbo, inhiant doctrina dulcedini, oc-
cupent circa salutem salutem, nihil eis cura sit, quis per-
cipiat, quis sit, quis egeat pane, quis in dimento, quia visitan-
das, qui sepelendus, quis sepelendus, vacent opera, miserio-
rum, qui insepelendus. Si melior pars est, cur non omnes hoc
Adami Conzen in Euang. Tom. II.

faciunt, quando ipsum Dominum in hac causa patronum ha-
bemus. Non enim timemus in hac re, ne offendamus eius iusti-
tiam, cum patronam teneamus eius sententiam. Et tamen ita
non est, sed sicut dixit Dominus, ita est. Quomodo intelligi non
est, sed aut quomodo intelligere debet. Ecce aduerte. Circa multa
et occupat, quando unum est necessarium. Maria meliorem par-
tem elegit. Non tu malam, sed illa meliorem, sed unde meliorem?
Quia tu circa multa, illa circa unum. Praepositum unum multis.
Non in a multis unum, sed multa ab uno. Multa sunt, quae sa-
ta sunt: unus est qui fecit. Calam, terra, mare, & omnia quae in
eis sunt, quae multa sunt. Quis ista enumeret? Quis horum mul-
titudinem cogitet? Quis haec fecit? Deus omnia.

VERSUS 42.

Porro unum est necessarium. Maria
optimam partem elegit, quae non
auferetur ab ea.

QVAESTIO I.

Quod unum illud necessarium, & quae pars bona?

1. Non adeo facile unum illud inuenitur. Quae-
ritur quid ad salutem necessarium erat, Martha iam
tenebat. In via enim ad vitam aeternam erat. Si unum
est necessarium placere Deo, quare regni Dei, hoc
Martha toto ministerio quarebat, hospiti tanto ut fa-
tis faceret. Si unum est necessarium sedere ad pedes Do-
mini. Hoc quidem Martha non fecit, sed tamen cum
opportunitas fuit, alio tempore fecerat. Et certe hoc
ad salutem necessarium non erat.

Quid ve-
rum sit.

Alj vt Augustinus serm. 27. de verb. Domini, unum
Christum fuisse necessarium.

Sensus igitur genuinus est. Unum esse omnibus ne-
cessarium, verbum Dei vera caritate audire, & facere.
Alia multa esse quorum pauca sunt necessaria. Rectius
igitur agere Mariam, quae vii incumbens necessario,
caetera non necessaria omittit. Perinde ac ad regnum
quispian venturus, ociosas & opotas caeremonias,
velut inania transmitteret, vni rei perseveranter instar-
ret, vt lacrimamentum sibi proceres in litescque dicerent.

2. Syrus unum est quod requiritur, *N. 22. Chanania*
de met habere. *N. 22. Chanania* est petere, rogare, quare, Ma-
ria autem dicitur elegisse partem *N. 22. Chanania* bonam.

3. Maria optimam partem elegit, *apud d. m. p. e. d. o.*
bonam partem. Non est ambiguum institui compara-
tionem, itaq; & Augustinus meliorem partem appel-
lat. Ambrosius bonam appellat, sed per comparatio-
nem exponit, ita verbum Cassianus aliquando optimam,
aliquando bonam appellat. Cum non duae partes es-
sent, sed multae, nā circa multa Martha occupatio di-
stincta erat, noster vertit optimam. Pars & fors de ha-
reditate dicitur, sortiebantur de hereditate, maior dis-
ponebat, minore ligebat.

Compara-
tio parue.

4. Non alio modo ista dicuntur, quam quae Pau-
lus de caritate pronunciat, eam non excidere. Medita-
tio enim rerum diuinarum coniunctio cum Christo
aeterna, caeterarum rerum quamuis bona sint, omnia
inereunt. Ita Aug. serm. 27. de verbis Domini.

QVAESTIO II.

An in Maria contemplatiua, in Martha
actiua vita sit figurata?

1. Eius veterum dubitant: Calvinus eam inter-
pretationem vitulente insectatur.
2. Turpiter, ait, hunc locum ad laudem vitae con-
templatiuae derogatum. 2. Christo nihil minus propo-
situm, quam discipulos ocio, & frigidis speculationi-
bus addicere. 3. Veterem esse errorem, angelicam vi-
tam agere, qui procul negotijs in contemplationem
inacum.